

Кабыл алынды

№ 4 педкеңешме

“25” 03 2022-ж.



“Бекитилди”
Мектеп жетекчиси А.Б. Атаптаева А.Б.

2022-ж.

3. Кадыркулова атындагы жалпы билим берүү орто мектебинин билим берүү тутумундагы окуп жаткандардын , педагогдордун жана ата-энелердин укуктары менен милдеттери

Окуучулардын укуктары менен милдеттери

Ар кандай типтеги жана түрдүү билим берүү уюмдарында окуп жаткандардын укуктары менен милдеттери ушул Мыйзам жана билим берүү уюмдары жөнүндө жоболор менен аныкталат.

Кайсы типтеги жана түрдөгү билим берүү уюмдарында болбосун окуп жаткандар окутуунун кайсы гана этабында болбосун билим берүү уюмун , билим алууну , ошол стандарттардын алкагында жекече билим берүү кызматтарын тандап алууга , өздөрүнүн адамдык аброюнун урматталышына, өз көз караштарын жана ынанымдарын эркин билдирүүгө укуктуу.

Билим берүү программасын толук көлөмдө ишке ашыруу үчүн дистанттык билим берүү технологиясын колдонушкан билим берүү уюмунда окуп жаткандар билим алуунун баардык укуктары менен милдеттерине, ал эми аны бүтүргөндө ошол билим берүү уюмунун билим жөнүндө документтин алууга ээ.

Окуп жаткандар мамлекеттик билим берүү стандарттарынын талаптарынын деңгээлинде билим берүү программаларын өздөштүрүүгө , билим берүү уюмунун ички тартип эрежелерин сактоого, улуттук каада- салттарды урматтоого , билим берүү уюмуна келтирилген зыян үчүн Кыргыз Республикасынын мыйзамдары менен белгиленген тартипте юридикалык жоопкерчилик тартууга милдеттүү.

Жаш адистерди бөлүштүрүүнүн жана пайдалануунун тартиби Кыргыз Республикасынын Өкмөтү тарабынан аныкталат.

3. Кадыркулова атындагы жалпы билим берүү орто мектебинин

Педагогдук ишти иштөө укугу

Педагогдук ишти иштөө укугуна зарыл билим алган жана тиешелүү педагогдук квалификациясы бар адамдар ээ болушат ушул беренде каралган учурларды кошпогондо.

Педагогдук билими жана квалификациясы жок адамдар педагогдук иште иштөө укугуна төмөнкү учурларда ээ болот:

- Кайра даярдоодон өткөн ;

Педагогдук иште иштөөгө соттолгон же медициналык жактан каршы көрсөтмөсү бар адамдарга жол берилбейт , анын тизмеси Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык жүргүзүлөт .

Педагогдун укуктары менен милдеттери

Педагогдор төмөнкүлөргө укуктуу:

- Педагогдук ишти уюштуруунун усулдары менен түрлөрүн эркин тандап алууга;
- Педагогдук алдыңкы тажырыйбаны ишке жайылтууга;
- Оз аброюн жана кесиптик баркын коргоого;
- Кесиптик иши үчүн тиешелүү шарттарды талап кылууга.
- Кыргыз Республикасынын Өкмөтү аныктаган тартипте мамлекеттин эсебинен өзүнүн кесиптик деңээлин жана квалификациясын жогорулатууга.

Педагогдор төмөнкүлөргө милдеттүү:

- Педагогдук этиканын ченемдерин сактоого;
- Окуучулардын мамлекеттик билим берүү стандарттарынын талаптарынан төмөн болбогон деңгээлде билим берүү программаларын өздөштүрүүсүн камсыз кылууга;
- Окуп жаткандын өз алдынчалуулугун, окууга чыгармачыл мамиле жасоосун өнүктүрүүгө, жүрүм - турумунда жогорку адеп- ахлактык ченемдерди калыптандырууга;
- Өзүнүн кесиптик деңгээлин дайыма өркүндөтүүгө жана квалификациясын кеминде 5 жылда бир жолу жогорулатууга;
- Балдарга карата эмоциялык, психикалык, дене-бой зомбулугун колдонууга жол бербөөгө.

Ата - энелердин (мыйзамдуу өкүлдөрүнүн) укуктары менен милдеттери

Жаш балдардын ата-энелери (мыйзамдуу өкүлдөрү) төмөндөгүлөргө укуктуу;

- Окутуунун формасын, билим берүү уюмдарынын тибин жана түрүн тандап алууга, ошондой эле балага үй- бүлөөдө билим берүүгө (өзгөчөлөнгөн, бөтөнчө жагдайларда);
- Баланы окутууда кайсы бир этабында болбосун, окуусун улантуу үчүн билим берүү уюмдарына жиберүүгө;
- Мамлекеттик билим берүү стандарттарынын алкагында окуп жаткандардан билим алуу укугун сактоону талап кылууга.

Ата -энелер өзгөчө учурларда үй - бүлөөдө балага жалпы башталгыч, жалпы негизги жана жалпы орто билим берүүгө укуктуу. Үй- бүлөөдө билим алган бала аттестациядан жакшы өткөндө окутуунун кайсы гана баскычында болбосун ата- энелеринин чечими боюнча билим алуусун билим берүү уюмунда улантууга укуктуу.

Ата - энелер (мыйзамдуу өкүлдөр) төмөнкүлөргө милдеттүү:

- Негизи билим алууда балдардын жашоосу, окуусу жана алардын шыгын өөрчүтүү үчүн талаптагыдай шарттарды түзүүгө, алардын дене- боюнун жана психикалык саламаттыгына дайыма кам көрүүгө;

- Баланын ар намысын ызаттоого ,эмгекти сүйүүгө , мээримдүүлүк жана боорукерлик сезимдерин ойготууга , үй-бүлөөгө , жашы боюнча улууларга , мамлекеттик жана эне - тилге , элдик үрп- адаттарга, салттарга ызаттоо менен мамиле жасоого тарбиялоого;

-Элдин улуттук, тарыхый, маданий балуулуктарын урматтоого, тарыхый- маданий мурастарга жана айлана чөйрөгө аяр мамиле жасоого , Ата- Мекенди сүйүүгө тарбиялоого;

- Жалпы билим берүү уюму менен үзгүлтүксүз кызматташууну (ата-энелер чогулуштарына катышуу, мугалимдердин баланы окутуу жана тарбиялоо боюнча педогогдордун сунуштамаларын аткаруу) колдоого;

-Ата - энелер (мыйзамдуу өкүлдөр) билим берүү уюмунун аймагынан сырткары , окуудан тышкары убакыт болгон балдардын саламаттыгы жана өмүрү үчүн толук жоопкерчилик тартышат.

Ата - энелер (мыйзамдуу өкүлдөр) баланын жалпы негизги билим алышы боюнча милдеттерин аткарабагандыгы үчүн Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык администрациялык жоопкерчилик тартышат.

Окуучулардын өзгөчө контингенттик социалдык жактан коргоо

Мамлекет курвгына , жынысына, этностук жана диний таандуулугуна, окуудагы жетишкендиктерине , социалдык- экономикалык статусуна карабастан балдарды жалпы билим берүү процессине тартуу боюнча аларды социалдык жактан коргоо саясатын жүргүзөт жана жетим балдарды , ошондой эле ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелүү балдарды мамлекеттик камсыздоого алат.

Дене - бойлук же акыл эстик өнүгүүсүндө бузулуулар бар үчүн уюмдарды ачуу жана жаюу билим берүү чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу орган тарабынан же ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган менен Кыргыз Республикасынын Өкмөтү аныктаган тартипте макулдашуу боюнча жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары тарабынан жүзөөгө ашырылат.

Балдарды бул уюмдарга жиберүү билим берүү тутумунун психологиялык- медициналык- педагогикалык консультацияларынын корутундусу боюнча жана ата- энелеринин (мыйзамдуу өкүлдөрүнүн) макулдугу менен белгиленген тартипте жүргүзүлөт. Психологиялык- медициналык- педагогикалык консультациялардын иштөө тартибин Кыргыз Республикасынын Өкмөтү аныктайт. Бул уюмдарга жиберилүүчү , ошодой эле мамлекеттин толук камкордугуна туруучу балдардын категориялары билим берүү жана саламаттыкты сактоо чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдар тарабынан аныкталат. Медициналы көрсөтүүлөр бар болгондо, дене -бойлук же акыл-эстик өнүгүүсүндө бузулуулар бар балдарды окутуу ата-энелеринин макулдугу менен , Кыргыз Республикасынын Өкмөтү аныктаган тартипте, үйдө окутууну кошуп алганда жекече формада жүргүзүлөт. Оорулардын тизмеги билим берүү жана саламаттыкты сактоо чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдар тарабынан аныкталат.

Социалдык жактан коркунуч туудурган жана тарбия берүү менен окутуунун өзгөчө шарттарына муктаж болгон балдар үчүн окутууну , кесиптик даярдоону жана медициналык- социалдык жактан калыбына келтирүүнү камсыз кылуучу атайын окутуу- көмөкчү уюмдары түзүлөт.

Балдарга социалдык коркунуч туудурган жана өзгөчө тарбия берүүгө жана окутууга муктаж болгон окуучуларды балдар уюмдарына жиберүү , сотунун чечими боюнча гана жүзгө ашырылат.